

ELS CENTRES PÚBLICS HAN PERDUT MÉS DE 36.000 LLOCS DE FEINA DES DE 2009

Un estudi de la confederació d'STEs recull els efectes de les retallades en l'àmbit docent

**CURSOS 2010-2011 i 2011-2012.
ALGUNES
COMUNITATS
AUTÒNOMES
S'AVANCEN A LES
RETALLADES DE
L'OCUPACIÓ DOCENT**

En aquest primer període ja s'apunten els que seran els trets fonamentals de l'ocupació docent en els cursos de la crisi analitzats: les importantíssimes tisorades a l'ocupació a temps complet, així com l'increment de la precarietat. Tot i que el saldo global en el conjunt d'aquests ensenyaments és encara positiu per l'augment de les jornades parcials, els números es tornen ja clarament negatius si no computam la seva evolució en els centres que imparteixen de manera exclusiva educació infantil, en els quals es produeix aquests anys un creixement, amb matisos, de quasi cinc mil mestres.

Tal com podem observar en el primer quadre, entre els cursos 2010/11 i 2011/12 ja hi ha nou comunitats autònomes que comencen a fer retallades en matèria d'ocupació i a perdre professorat en els seus CEIP i IES, amb un retall percentual del nombre de professors amb jornada completa i el total de professorat, a la vegada que s'incrementa el tant per cent de professors amb jornada parcial.

És a dir, l'ocupació ja cau en aquesta primera fase en nou comunitats autònomes, que en total perden gairebé set mil ensenyants, si tenim en compte l'evolució dels seus CEIP i IES. L'evolució positiva que es dona encara en deu comunitats, que creixen en nombre de professors durant aquests dos cursos analitzats, no impedeix que per primera vegada en el conjunt de l'Estat el saldo ja sigui negatiu en aquest tipus de centres públics, amb una pèrdua global de més de mil set-cents docents (0,4%) respecte del curs 2009/10.

Madrid, que perd més de dos mil sis-cents professors, és qui encapçala els números vermells entre nou territoris amb saldos negatius. Les comunitats que s'avancen en les retallades són Madrid, Canàries, Galícia, Castella La Manxa, Extremadura, Astúries i la Comunitat Valenciana.

Però aquest comportament negatiu en l'ocupació docent encara no s'ha extès en aquests dos primers cursos al conjunt dels territoris analitzats (les desset

DIFERENCIA Profesorado por tipo de centro. Cursos 2009-2011/ 2011-2012. EERRGG

TERRITORIOS	CENTROS PUBLICOS						
	Todos los Centros	Centros E. Infantil (1)	Total sin Centros Infantil (1) en nº y %		Centros E. Infantil- Primaria y E.S.O.	Centros específicos E. Especial	Centros E.S.O. y/o Bachillerato y/o F.P.(GM,GS y PCPI)(2)
TOTAL	3.187	4.932	-1.745	-0,4	2.655	68	-4.468
ANDALUCÍA	1.927	444	1.483	1,6	428	0	1.055
ARAGÓN	589	159	430	3,3	234	3	193
ASTURIAS	-119	123	-242	-2,4	-36	10	-216
BALEARES	216	75	141	1,3	61	3	77
CANARIAS	-799	231	-1.030	-4,5	-372	2	-660
CANTABRIA	-68	-15	-53	-0,8	36	-6	-83
CASTILLA Y LEÓN	578	141	437	1,7	367	21	49
CASTILLA-LA MANCHA	-539	184	-723	-2,5	81	-8	-795
CATALUÑA	1.818	989	829	1,3	267	-12	574
COMUNIDAD VALENCIANA	-538	506	-1.044	-2,0	326	38	-1.408
EXTREMADURA	-354	-3	-351	-2,4	-278	18	-91
GALICIA (3)	-933	-17	-916	-3,1	-247	-79	-590
MADRID	-1.875	733	-2.608	-5,7	161	22	-2.791
MURCIA	1.080	-58	1.138	6,1	966	37	135
NAVARRA	94	111	-17	-0,2	11	2	-30
PAÍS VASCO	1.916	1.257	659	3,5	570	9	80
RIOJA (La)	134	43	91	2,9	52	7	32
CEUTA	3	0	3	0,2	19	0	-16
MELILLA	57	29	28	2,4	-933	2	17

(1) Imparten exclusivamente E. Infantil.

(2) Imparten una o varias de las siguientes enseñanzas: E.S.O., Bachillerato y Ciclos Formativos de F.P. y/o PCPI

(3) No se incluye el profesorado de centros que imparten Primer ciclo de E. Infantil, al no estar disponible esta información.

Fuente: Estadística de las Enseñanzas no universitarias. Subdirección General de Estadística y Estudios del Ministerio de Educación, Cultura y Deporte.

ELABORACIÓN: STECyL-I (STES-i)

comunitats i les dues ciutats autònomes), ja que a deu d'elles se segueix en major o menor mesura creant ocupació en aquest tipus de centres públics.

Com a conseqüència d'aquestes primeres retallades a gairebé la meitat dels territoris analitzats és que, per primera vegada en el curs 2011-2012, per al total de l'Estat espanyol s'interromp una tendència positiva que es produïa al llarg de tota la dècada anterior. El nombre total de professorat públic disminueix en més de 1.700, un 0,4%. A més, s'incrementa l'ocupació a temps parcial, que creix en aquesta fase més d'un 9% en el conjunt de l'Estat.

CURS 2012-2013. ES GENERALITZEN I S'INTENSIFIQUEN LES RETALLADES

Però quan es noten i es generalitzen territorialment amb tota la seva cruada les retallades en matèria d'ocupació docent pública serà en el curs 2012-13. La

destralada a les plantilles és tan gran que afecta tant les feines amb dedicació completa, que cau un 5%, com la parcial, que s'abaixa un 7,1%.

El retall en el total del nombre de professors per al conjunt de l'Estat s'acosta ja en aquest curs a més de 23.000 docents (-23.333); un cinc per cent menys dels que hi havia en el curs 2011-2012. Tal com es pot observar en el quadre adjunt, només Cantàbria se'n surt de la tònica negativa generalitzada com a conseqüència del Decret del ministre Wert d'abril de 2012, amb què s'imposaren i s'estengueren al conjunt de Comunitats autònomes els instruments de retallades que ja havien emprat algunes comunitats "avançades" com Balears o Madrid: bàsicament l'increment de ràtios a les aules, l'augment dels horaris docents i la disminució del professorat de suport.

Entre els deu territoris analitzats, a devuit s'imposen,

d'una manera ben intensa, les retallades. Retalls encapçalats pel País Valencià (-6.316) i Castella-La Manxa (-3.405), amb percentatges de reducció superiors al 12%; seguides per Múrcia que perd més del 9% del professorat en els seus CEIP i IES. **Per damunt de la caiguda mitja espanyola, que és d'un cinc per cent, se situen també les illes Balears.**

El gruix de les retallades es dona en els centres de secundària, el professorat dels quals disminueix en més de quinze mil, tot i que en aquesta segona fase també es veuran afectats els CEIP, que en el conjunt de l'Estat perden més de 8.000 docents. És d'una magnitud tan gran l'abast dels retalls que fins i tot els centres públics que imparteixen exclusivament educació infantil perden professorat aquest curs.

Com hem pogut veure al llarg d'aquests tres cursos, en el total de l'Estat el balanç final

ens dona unes retallades de l'ocupació docent en el total dels centres públics de més de trenta-mil professors (6.984 entre els cursos 2010-11 i 2011-12; i 23.576 en el 2012-13). Pel fet que algunes Comunitats autònomes encara varen crear ocupació en els dos primers cursos, el saldo final comporta unes pèrdues de més de vint-i-cinc mil (-25.078). **En el global del trienni només se salven dels números vermells Cantàbria i el País Basc. En el total de l'Estat, suposa unes pèrdues globals en els centres públics del 5,4%.**

El gruix de les retallades torna a recaure en els centres públics de secundària, amb una disminució del seu personal de quasi vint mil professionals. Els CEIP en el conjunt espanyol en perden uns cinc mil quatre-cents.

QUÈ PASSA EN EL CURS 2013-2014?

En el curs 2013-2014, malgrat disposam només d'un avenç de dades en l'estadística, es

VARIACIÓ en N° y % 2011-2012/2012-2013. - ENSEÑANZAS DE RÉGIMEN GENERAL

TERRITORIOS	PROFESORADO. Unidades: N° de profesores/as.									Variación Total Ponderada (1)			
	TODOS LOS CENTROS			CENTROS PUBLICOS			CENTROS PRIVADOS			CENTROS PUBLICOS		CENTROS PRIVADOS	
	TOTAL	Dedic. Compl.	Dedic. Parc.	TOTAL	Dedic. Compl.	Dedic. Parc.	TOTAL	Dedic. Compl.	Dedic. Parc.	N°	%	N°	%
TOTAL	-17.633	-14.884	-2.730	-21.899	-18.140	-1.930	4.266	3.256	-792	-19.108	-5,1	2.860	2,3
ANDALUCIA	-3.168	-3.010	-158	-3.729	-3.913	184	561	903	-342	-3.821	-3,9	732	2,9
ARAGÓN	-736	-925	189	-723	-804	179	-11	-21	10	94	0,7	-16	-0,4
ASTURIAS (Principado de)	-243	-252	9	-264	-247	-17	21	-5	26	-256	-2,5	8	0,3
BALEARS (Illes)	-540	-592	52	-608	-679	-71	66	-13	79	-593	-5,4	27	0,6
CANARIAS	-360	62	-412	-360	62	-412	0	0	0	-144	-0,7	0	0,0
CANTABRIA	326	833	-507	244	796	-552	82	37	45	520	8,7	60	3,2
CASTILLA Y LEÓN	-1.352	-1.445	93	-1.305	-1.332	27	-47	-113	66	-1.319	-5,1	-80	-1,0
CASTILLA-LA MANCHA	-3.597	-3.120	-477	-3.614	-3.053	-461	-83	-67	-16	-3.284	-11,6	-75	-1,7
CATALUÑA	-2.451			-3.005			554						
COMUNITAT VALENCIANA	-4.400	-2.412	-1.988	-6.329	-5.512	-813	1.925	3.100	-1.175	-6.919	-11,6	2.513	16,3
EXTREMADURA	-238	-284	46	-243	-276	33	5	-8	13	-280	-1,9	-2	-0,1
GALICIA	2.432	1.868	564	1.184	1.028	156	1.248	840	408	1.106	3,8	1.044	15,6
MADRID (Comunidad de)	-740	-1.622	882	-951	-1.004	153	111	-919	729	-928	-2,0	-254	-0,7
MURCIA (Región de)	-1.967	-1.483	-484	-1.772	-1.518	-254	-195	35	-230	-1.645	-3,6	-80	-1,8
NAVARRA (Comunidad Foral de)	-403	-371	-32	-316	-379	63	-87	8	-95	-348	-4,3	-40	-1,8
PAÍS VASCO	-227	-151	-76	-281	-137	-144	54	-14	68	-209	-1,1	20	0,2
RIOJA (La)	94	24	70	30	-19	49	64	43	21	6	0,2	54	4,9
CEUTA	-38	-57	19	-34	-92	18	-4	-5	1	-43	-3,8	-5	-1,8
MELILLA	-35	-79	44	-37	-73	36	2	-6	8	-55	-4,4	-2	-1,0

(1) Definimos Variación ponderada como la suma de las completas y las parciales divididas por dos, ya que computamos dos parciales como una completa.

Fuente: Estadística de las Enseñanzas no universitarias. Subdirección General de Estadística y Estudios del Ministerio de Educación, Cultura y Deporte.

ELABORACIÓN: STECyL-I (STES-i)

pot concloure que a l'Estat espanyol el saldo torna a ser lleugerament positiu per als CEIP i IES, després de tres anys continuats de retallades. De manera global el nombre de professorat creix, tot i que d'una manera feble, i suma més de quatre mil sis-cents, un 1% en termes percentuals.

Malgrat aquestes dades d'un petit increment, es mantenen les retallades a set Comunitats autònomes, d'una manera

especial a aquelles amb un balanç positiu en el trienni anterior, que varen ser únicament Cantàbria i el País Basc. Aquests territoris seran els que ara retallaran més ocupació. A més, l'ocupació continua caient a altres sis Comunitats, entre les quals es troben les Illes Balears (0,6%; -59).

ENSENYAMENTS DE RÈGIM ESPECIAL I ADULTS

L'evolució de l'ocupació en els ensenyaments de règim

especial i d'adults seguirà en termes generals els mateixos patrons que els que hem descrit en els ensenyaments generals, amb una major intensitat en les de règim especial i amb una intensitat major en les d'adults.

Ensenyaments de règim especial

En la primera fase 2009-2011, tot i que el saldo a l'Estat espanyol és encara positiu en nombre de docents públics,

aquest creixement es produeix sobretot en professorat a jornada parcial, el nombre del qual s'incrementa quasi un catorze per cent, mentre que l'ocupació a temps complet ja disminueix i passa a tenir números vermells. Ja hi ha vuit Comunitats autònomes que retallen ocupació en aquesta fase amb percentatges que van entre l'u i el set per cent. Astúries, Madrid, Canàries, Galícia i les Balears encapçalen les majors retallades.

Però **les retallades es generalitzaran i s'intensificaran en el curs 2012-2013, en què el nombre de docents es redueix en més d'un 3%**, gairebé mil en termes absoluts per al total de l'Estat, i el retall ja s'estén a la immensa majoria dels territoris analitzats, amb caigues tant de l'ocupació a jornada completa com a parcial. **Els majors retalls percentuals es donen a Andalusia, Balears i Castella-La Manxa**, que perden a l'entorn d'un 8% de les seves plantilles.

Els ensenyaments més afectats per la reducció de professorat són, en primer terme, les Escoles d'Arts i Centres d'Estudis Superiors d'Arts Plàstiques i Disseny, depenents de les Conselleries d'Educació o Entitats/Fundacions Públiques, que perden en els tres cursos analitzats un 4,2% del seu professorat. En segon lloc, les Escoles Oficials d'Idiomes, que veuen disminuir en més de cent-vint el nombre dels seus docents (-2,2%).

En el curs 2013/14, tot i que encara només disposam d'un avenç de dades en l'estadística, es pot concloure que a l'Estat el saldo torna a ser lleugerament positiu per al conjunt dels centres públics d'ensenyaments de règim especial, que augmenta en quasi cinc-cents i un 1,6%. Malgrat això, encara s'observen les retallades a vuit Comunitats autònomes: **d'una manera especial es destaquen les de les Balears, que es converteix en el lloc que més retalla en aquest tipus d'ensenyament i centres i que torna a caure un 5,6% del seu professorat; que sumat als retalls practicats en les fases anteriors analitzades supera el 20%.**

No volem deixar de fer esment al comportament de l'ocupació en l'**Educació per a persones adultes (EPA)**, denominada amb raó la

"Ventafocs" del sistema educatiu. Doncs aquesta ha estat la modalitat d'ensenyament que ha sofert amb més intensitat els retalls de professorat al llarg d'aquests cursos de la crisi. Entre els cursos 2009-2010 i 2012-2013, els centres públics perden gairebé la meitat del seu professorat a temps parcial i quasi el 12% a jornada completa, amb unes pèrdues de més de dos mil cinc-cents professors (19% en termes nominals).

Increment de la inestabilitat i precarietat en l'ocupació

Hi ha, però, dos trets més que caracteritzen la situació de l'ocupació pública docent en aquests cursos: l'increment de la precarietat i la inestabilitat a la feina, que es fan paleses en els importants percentatges d'interinitat en l'ocupació i en el creixement dels percentatges de les jornades parcials, agreujats per la congelació de les ofertes d'ocupació pública docent i l'absència d'oposicions des de l'any 2001.

Els STEs i el conjunt de sindicats de la Mesa Sectorial d'Educació no ens hem cansat de denunciar les limitacions que s'havien imposat a l'Oferta Pública d'Ocupació des de l'any 2011 en la Llei de Pressuposts Generals, endurides pel Govern de Rajoy en els PGE de 2012, 2013 i 2014. El mecanisme utilitzat havia consistit en reduir l'oferta d'ocupació a una taxa mínima del 10% de la reposició d'efectius (jubilacions, defuncions i excedències). És a dir, com a màxim una de cada 10 places que havien quedat vacants per aquests motius no s'ha pogut cobrir mitjançant les ofertes públiques d'ocupació docent i la corresponent convocatòria de concurs-oposició.

Pel que fa a la interinitat, el que es fa més evident és que, malgrat les intenses retallades en l'ocupació sofertes aquests anys, el percentatge d'interines i interins és bastant elevat, i s'acosta al 15% entre el personal del cos de mestres, i al 19% a secundària, amb més de setanta mil professionals, sense haver conegut encara les dades del País Basc i de Navarra.

Els STEs reivindicam:

Demanam que es revertesquin aquestes nefastes polítiques per a l'ocupació pública docent per unes altres de recuperació i d'estabilitat, un fet que suposarà una millora en l'atenció a les necessitats d'escolarització i en la millora de la qualitat en l'atenció educativa al nostre alumnat (suports en les etapes primerenques, desdoblaments, atenció a la diversitat molt més personalitzada).

Exigim la **derogació del Decret Wert d'abril de 2012 i de les normatives autonòmiques de retallades** que han propiciat la destrucció de l'ocupació pública docent en aquests darrers cursos. Demandam la recuperació progressiva dels llocs de feina docent retallat.

Consideram que l'anunci del Consell de Ministres del passat 24 de setembre sembla del tot insuficient, malgrat l'increment anunciat en la taxa de reposició del professorat de centres públics. No hi ha cap dubte i resulta més viable i millor aprovar ofertes d'ocupació pública docent amb el 50% de la taxa de reposició d'efectius en lloc d'amb el 10%. Però reclamam un horitzó per aquelles places que seguiran ocupades per professorat interí en condicions de precarietat i inestabilitat, i

que continuarà la congelació de les ofertes d'oposicions en molts altres serveis.

Reclamam en conseqüència que el Govern central retiri de la Llei de Pressuposts Generals de l'Estat de 2015 les mordaces a l'Oferta d'Ocupació Pública i que s'aprovin ofertes i es convoquin oposicions amb el 100% de la taxa de reposició del personal docent.

El que demanam no suposa, en cap cas, un increment de la despesa. Els STEs no entenem que les Administracions educatives posin com a excusa la situació de crisi que es viu per a impedir l'oferta d'ocupació pública docent, ja que cobrir places amb oposicions no comporta incrementar la despesa, pel fet que no costa ni més ni menys un professor funcionari de carrera que un interí. El que sí produirà aquesta decisió injustificada és, com s'ha esmentat, més ocupació inestable, més precarietat i menys estabilitat en les plantilles; cosa que farà més difícil la qualitat educativa a les aules de l'ensenyament públic.

En el cas de les Illes Balears, pel que fa a les oposicions, l'STEI reclama la derogació del Decret llei 5/2012 i constata, una vegada més, la manca d'actuacions de la Conselleria per a resoldre temes. També li exigeix que faci tots els seus deures, que permetin abordar la negociació de l'oferta d'ocupació pública docent i la conseqüent convocatòria del concurs-oposició per al 2015, que estarà condicionada pel límit de la taxa de reposició d'efectius del 50 %, que és del tot insuficient per a poder oferir una bon nombre de places per al professorat interí. ■